

1. Wynalazek druku – Jan Gutenberg ok. 1445 r.
2. Rozwój nauki- uniwersytety – postęp w naukach ścisłych.
3. Narodziny renesansu (odrodzenia) we Włoszech (Toskania) – XV-XVI w.
  - a. mecenas: papież, Medyceusze.
  - b. zainteresowanie starożytnością.
  - c. humanizm- zainteresowanie człowiekiem.
  - d. architektura – kopuły, balustrady
4. Ludzie renesansu:
  - a. Leonardo da Vinci: *Mona Liza, Ostatnia Wieczerza, Dama z łasiczką.*
  - b. Michał Anioł: *Dawid, Pieta*, freski w Kaplicy Sykstyńskiej, kopuła bazyliki św. Piotra w Rzymie.
  - c. Rafael Santi: *Szkoła Ateńska.*
  - d. Erazm z Rotterdamu: *Pochwała Głupoty.*
  - e. Mikołaj Kopernik : O obrotach sfer niebieskich.
  - f. Galileusz astronom, ojciec współczesnej fizyki, zwolennik teorii Kopernika.
  - g. Giordano Bruno.

Ad 1. Druk wynaleźli już w XI w. Chińczycy, nie był on jednak znany w Europie. Ok. 1445 roku pochodzący z Moguncji Jan Gutenberg wynalazł metalowe ruchome czcionki, co umożliwiło drukowanie książek i szybkie rozprzestrzenianie się idei.

Ad 2. Najważniejsze uniwersytety mieściły się w Padwie, Bolonii, Paryżu, Oksfordzie i Cambridge.

Ad 3 W XIV w. Włochy podzielone były na małe, lecz bogate dzięki rozwojowi handlu i rzemiosła państewka. Ich władcy (w tym papież) a także bogaci kupcy, mieszczaństwo czy bankierzy stawali się **mecenasami**, czyli opiekunami artystów- malarzy, rzeźbiarzy i poetów, u których zamawiali dzieła. Przykładem takiego miasta –państwa jest Florencja, w której ród **Medyceuszów** finansował wielkie przedsięwzięcia artystyczne. Symbolem narodzin nowej epoki stała się kopuła florenckiego kościoła **Santa Maria del Fiore** zaprojektowana i zbudowana przez Filippo Brunelleschi'ego ok. 1420 r.

Na przełomie XV i XVI w. zaczęto coraz bardziej interesować się starożytnością, częściej sięgano do dzieł starożytnych filozofów- Arystotelesa i Platona. Nastąpiło również odwrócenie się od średniowiecznej nauki – scholastyki i wzrosło zainteresowanie człowiekiem. W ten sposób narodził się **renesans= odrodzenie**.

Renesans przyniósł nowy prąd w filozofii i kulturze- **humanizm**. Jednym z ważniejszych hasł stały się słowa Terencjusza (starożytnego komediopisarza): „Człowiekiem jestem i nic co ludzkie nie jest mi obce”. Ważnym elementem nauk stała się m.in. anatomia.

Ad 4. Architektura renesansu nawiązywała bezpośrednio do sztuki starożytnej. Charakterystyczną cechą kościołów stały się kopuły. Architekturę tego okresu cechowało uproszczenie konstrukcyjne, zwartość oraz zastosowanie elementów dekoracyjnych np. balustrad, kolumn ornamentów roślinnych. Ostre gotyckie łuki zastąpiono łukami łagodniejszymi, półkolistymi. Wiele budowli stawiano na planie krzyża o równych ramionach (tzw. krzyż grecki).

Natomiast malarstwo renesansowe cechowało się dużym realizmem w przedstawianiu postaci, malarze stosowali również perspektywę – powodującą bardziej trójwymiarowe przedstawianie postaci.